

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	Totaalbeeld interbestuurlijk toezicht 2022 van de provincie Overijssel
Portefeuillehouder	-	R.W.J. van Leeuwen (wethouder)
Eenheid	-	Concerncontrol
Contactpersoon	-	Mark van der Linde
Contactgegevens	-	m.vanderlinde@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van
Behandeling in raadsvergadering van

3 mei 2022
30 mei 2022

Kernboodschap:

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van:
Totaalbeeld interbestuurlijk toezicht 2022 van de provincie Overijssel

Toelichting:

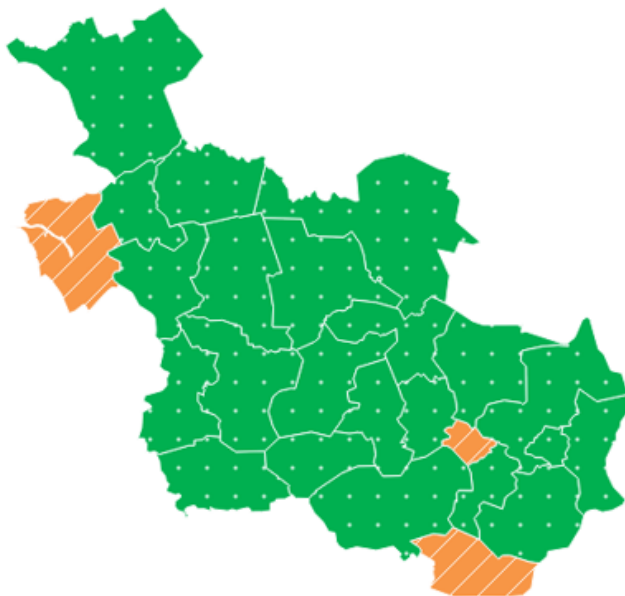
Provinciaal toezicht is een wettelijke taak. In aansluiting op de veranderende maatschappij, wil de provincie deze taak samen met de Overijsselse gemeenten zoveel mogelijk vanuit partnerschap oppakken. Het totaalbeeld IBT is opgebouwd uit zes domeinen: Financiën, Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), Wro (Wet ruimtelijke ordening), Informatie- & archiefbeheer, Huisvesting statushouders en Erfgoed. Basis voor de toetsing is het IBT kader zoals dat in 2021 is gehanteerd.

De bevindingen op de afzonderlijke domeinen vormen input voor het voorliggende integrale totaalbeeld. De teksten zijn (ambtelijk) besproken. In het kader van de voorbereiding van het totaalbeeld IBT voor 2022 heeft ook afstemming plaatsgevonden met de gemeentelijke IBT coördinator. Voor Dalfsen geldt dat de totaalkleur dit jaar groen is. In 2020 en 2021 was de totaalkleur ook groen.

Wanneer naar de afzonderlijke domeinen wordt gekeken, dan kleurt Dalfsen alleen op het domein Huisvesting statushouders oranje. De domeinen Financiën, Wabo, Wro, Archief- en informatiebeheer en Erfgoed kleuren groen. Voor deze domeinen geldt dat Dalfsen voldoet aan de in het kader gestelde criteria. Op het domein Financiën is sprake van een verschuiving van oranje naar groen. De begroting 2022 en meerjarenramingen zijn structureel en reëel sluitend. Daarnaast is er geen sprake van bestuurlijk relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden. Voor de domeinen Wabo en Informatie- en archiefbeheer geldt dat er verbeterpunten worden genoemd, waar de gemeente het komende jaar aan kan werken. Deze zullen aan de orde komen tijdens de reguliere ambtelijke gesprekken tussen de provinciale en gemeentelijke domeintrekkers. Het domein Huisvesting statushouders kleurt oranje. De reden hiervoor is dat Dalfsen niet heeft voldaan aan de wettelijke taakstelling voor de tweede helft van 2021. Het is de tweede keer op rij dat Dalfsen de wettelijke taakstelling voor het huisvesten van statushouders niet heeft weten te behalen. Dit maakt dat het kleurbeeld voor het afgelopen jaar 'oranje' is. Als reden voor deze opgelopen achterstand geeft Dalfsen aan dat er onvoldoende beschikbare huurwoningen zijn voor statushouders binnen de gemeente. Daarnaast geeft Dalfsen aan dat het dit jaar een grote opgave was door de verdubbelde taakstelling en de lage doorstroming op de woningmarkt. Voor dit domein geldt dat de provincie het gesprek wil voeren met de gemeente over de gesignaleerde risico's.

Het totaalbeeld interbestuurlijk toezicht van de andere Overijsselse gemeenten is hieronder weergegeven:

Totaalbeeld IBT Overijsselse gemeenten 2022/2021/2020

Gemeente	2022	2021	2020
Almelo	■	■	■
Borne	■	■	■
Dalfsen	■	■	■
Deventer	■	■	■
Dinkelland	■	■	■
Enschede	■	■	■
Haaksbergen	■	■	■
Hardenberg	■	■	■
Hellendoorn	■	■	■
Hengelo	■	■	■
Hof van Twente	■	■	■
Kampen	■	■	■
Losser	■	■	■
Oldenzaal	■	■	■
Olst-Wijhe	■	■	■
Ommen	■	■	■
Raalte	■	■	■
Rijssen-Holten	■	■	■
Staphorst	■	■	■
Steenwijkerland	■	■	■
Tubbergen	■	■	■
Twenterand	■	■	■
Wierden	■	■	■
Zwartewaterland	■	■	■
Zwolle	■	■	■

■ Risico's in balans ■ Verhoogde risico's ■ Ernstige risico's ■ Geen oordeel

Financiën:

n.v.t.

Communicatie:

In april werden PS door GS per brief op hoofdlijnen geïnformeerd over de totaalbeelden 2022. En daarna worden de totaalbeelden op de website van de provincie 'Gemeentechek Overijssel' gepubliceerd:

<https://www.overijssel.nl/bestuur/kwaliteit-openbaar/gemeentechek/interbestuurlijk-0/>

Vervolg:

Gedurende 2022 zal door de provincie uitvoering worden gegeven aan het door GS vastgestelde toezichtsregime.

Bijlagen:

1. Totaalbeeld IBT;
2. Brief bij totaalbeeld;
3. Achtergrondinformatie over totaalbeelden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de waarnemend gemeentesecretaris/alg. directeur
H.J. van der Woude

Totaalbeeld Interbestuurlijk Toezicht Dalfsen 2022

Totaalbeeld Dalfsen: Groen					
Financiën	Wabo	Wro	Informatie- en archiefbeheer	Huisvesting statushouders	Erfgoed
groen	groen	groen	groen	oranje	groen

Motivering totaalbeeld

Algemeen

Provinciaal toezicht is een wettelijke taak. In aansluiting op de veranderende maatschappij, wil de provincie deze taak samen met gemeenten zoveel mogelijk vanuit partnerschap oppakken. Dit is uitgangspunt van de herziene Overijsselse bestuursovereenkomst IBT, welke tijdens de Twentse en Zwolse burgemeesterskring op respectievelijk 11 februari en 11 maart 2022 door provincie en gemeenten is ondertekend. Samen werken provincie en gemeente aan een goede kwaliteit van het openbaar bestuur, ieder vanuit haar eigen rol, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Het Overijsselse interbestuurlijk toezicht heeft betrekking op de domeinen Financiën, Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), Wro (Wet ruimtelijke ordening), Informatie- & archiefbeheer, Huisvesting statushouders en Erfgoed. Voor Financiën gaat het om provinciaal toezicht op de begroting, en voor de andere domeinen om provinciaal toezicht op de uitvoering van gemeentelijke medebewindstaken.

Beoordelingskader IBT

Basis voor de beoordeling is het IBT beoordelingskader zoals dat in 2021 is gehanteerd. Kanttekening hierbij is dat in het huidige beoordelingskader nog geen rekening is gehouden met de nieuwe Omgevingswet, omdat deze nog niet in werking is getreden. De komende maanden wil de provincie in overleg met gemeenten bezien wat de mogelijke doorwerking van deze wet zal zijn op het IBT beoordelingskader voor 2023.

Totaalbeeld van de gemeente: groen

De bevindingen op de afzonderlijke domeinen vormen input voor het voorliggende integrale totaalbeeld. Dit totaalbeeld is het gewogen gemiddelde van de genoemde zes domeinen. De kleur van het totaalbeeld is dit jaar groen. In 2020 en 2021 was het beeld eveneens groen.

De kleuring heeft een signaalfunctie, en is niet bedoeld als 'goed' of 'fout'. Wanneer een domein oranje of rood kleurt, dan betekent dat dat de provincie risico's ziet waarop in haar ogen actie nodig is en waarover de provincie, in aansluiting op het kader IBT, in gesprek gaat met de gemeente.

Beelden op de afzonderlijke domeinen

De domeinen Financiën, Wabo, Wro, Archief- en informatiebeheer en Erfgoed kleuren groen. Voor deze domeinen geldt dat de gemeente voldoet aan de in het kader gestelde criteria. Op het domein Financiën is sprake van een verschuiving van oranje naar groen. De begroting 2022 en meerjarenramingen zijn structureel en reëel sluitend. Daarnaast is er geen sprake van bestuurlijk relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden. Voor de domeinen Wabo en Informatie- en archiefbeheer geldt dat er verbeterpunten worden genoemd, waar de gemeente het komende jaar aan kan werken. Deze zullen aan de orde komen tijdens de reguliere ambtelijke gesprekken tussen de provinciale en gemeentelijke domeintrekkers.

Het domein Huisvesting statushouders kleurt oranje. De reden hiervoor is dat de gemeente niet heeft voldaan aan de wettelijke taakstelling voor de tweede helft van 2021. Het is de tweede keer op rij dat Dalfsen de wettelijke taakstelling voor het huisvesten van statushouders niet heeft weten te behalen. Dit maakt dat het kleurbeeld voor het afgelopen jaar 'oranje' is. Als reden voor deze opgelopen achterstand geeft Dalfsen aan dat er onvoldoende beschikbare huurwoningen zijn voor statushouders binnen de gemeente. Daarnaast geeft de gemeente aan dat het dit jaar een grote opgave was door de verdubbelde taakstelling en de lage doorstroming op de woningmarkt.

Voor dit domein geldt dat de provincie, zoals hiervoor is aangegeven, het gesprek wil voeren met de gemeente over de gesignaleerde risico's.

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
Financiën	<p>Beoordeling De begroting 2022 en meerjarenramingen (inclusief 1e begrotingswijziging 2022) zijn structureel en reëel sluitend. Dit betekent dat de gemeente onder het reguliere (repressieve) toezicht valt en de begroting 2022 zonder provinciale goedkeuring kan uitvoeren. Daarnaast is er geen sprake van bestuurlijk relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden. Het bovenstaande heeft erin geresulteerd dat de kleuring in het IBT beeld voor het domein financiën groen is.</p> <p>Context Tot 2019 was de IBT-kleuring van Dalfsen voor financiën groen. De jaren 2020 en 2021 kleurde de gemeente oranje als gevolg van de ontwikkelingen in het sociaal domein die ook haar parten speelt. De gemeente heeft hierop gereageerd door tweemaal een gestructureerd proces te doorlopen om via een pakket ombuigingen tot een meerjarig sluitende begroting te komen. De gemeente is er in geslaagd om voor 2022 een structureel sluitende begroting 2022 (incl. 1^e wijziging) en meerjarenraming 2023-2025 vast te stellen.</p> <p>Toelichting beoordeling GS hebben geconstateerd dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de gemeente gebruik maakt van de mogelijkheid om voor de jaren 2023 tot en met 2025 een stelpost voor 75% "verwachte extra middelen Jeugd" op te nemen, conform de afspraak van het Rijk, het VNG en het IPO. De stelpost is opgenomen in het structurele beeld van de gemeente. Het opnemen van de stelpost brengt een risico met zich mee omdat de extra middelen niet structureel zijn opgenomen in het gemeentefonds; • de herijking van het gemeentefonds gaat naar alle waarschijnlijkheid vanaf 2023 een rol spelen. In de begroting zien GS dat de gemeente vanwege het nog niet definitief zijn van de cijfers geen rekening houdt met mogelijke structurele voordelige/nadelige effecten. In de begroting zien GS dat de mogelijke structurele effecten daarvan als risico (paragraaf weerstandsvermogen) zijn opgenomen; • de gemeente heeft in het structurele begrotingsbeeld geen rekening gehouden met de mogelijke effecten van Covid-19. De verwachting is dat Covid-19 t.z.t. wel van invloed zal zijn op de gemeentelijke begroting. Covid-19 is wel opgenomen als risico in de paragraaf Weerstandsvermogen; • uit de aangeleverde informatie constateren GS dat het merendeel van de gemeentes de actualiteit van de beheerplannen (nog) niet op orde heeft. Gezien de complexiteit van de materie en de moeilijke tijd, houden we er voor het toezicht op het jaar 2022 hier nog geen rekening mee. De toezichthouder gaat ervan uit dat de gemeente hier in de begroting 2023 slagen maakt. 	groen	<p><i>Toezichtregime groen</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Geraamde uitgaven en inkomsten structureel en reëel in evenwicht en, 2. Uit meerjarenbegroting is aannemelijk dat dit evenwicht wordt gecontinueerd en, 3. Er is, voor zover bekend, geen sprake van bestuurlijk relevante onderwerpen die de financiële positie substantieel nadelig kunnen beïnvloeden. Hierbij kan gedacht worden aan de jaarrekening, het weerstandsvermogen, de grondexploitatie of andere onderwerpen. <p><i>Intensiteit toezicht: laag</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Begroting vergt geen goedkeuring. ○ Regulier ambtelijk en bestuurlijk contact ($\leq 2 \times$ per jaar). ○ Monitoren begrotingswijzigingen. ○ Themaonderzoeken. ○ Onderzoek programmarekening met accountantsverslag. ○ Opragen nota's deelonderwerpen financiële positie.

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
Wabo	<p>Beoordeling 2022 Op basis van de uitgevoerde toetsing van IBT op het domein Wabo, de onderlinge samenhang van de documenten en de voortgangsgesprekken, is het kleurbeeld voor de gemeente Dalfsen groen. Er zijn wel verbeterpunten waar de gemeente Dalfsen het komende jaar aan kan werken.</p> <p>Verbeterpunten vorig jaar De gemeente is met de verbeterpunten uit het beeld 2021 aan de slag gegaan. Dit heeft geresulteerd in enkele aanpassingen, maar nog niet in die mate dat aan alle verbeterpunten is voldaan.</p> <p>Rapportage en evaluatie Het jaarverslag 2020 is niet tijdig vastgesteld. In het jaarverslag 2020 geeft de gemeente inzicht in de uitgevoerde activiteiten. Ook geeft het jaarverslag inzicht in het voldoen aan de kwaliteitsverordening VTH. Het jaarverslag geeft onvoldoende de koppeling weer tussen de activiteiten en de mate waarin de gestelde doelen zijn gerealiseerd. Deels komt dit doordat in het huidige VTH- beleid de doelen onvoldoende zijn opgenomen.</p> <p>Beleidskader De gemeente Dalfsen beschikt over actueel VTH-beleid en strategieën voor de thuishaken. Een probleemanalyse die inzicht geeft in de problemen die spelen binnen de gemeente ontbreekt. Een actuele risicoanalyse voor zowel de thuishaken als voor de taken belegd bij de omgevingsdienst ontbreekt. De gemeente gaat voor de risicoanalyse voor de thuishaken in 2022 aan de slag. De geactualiseerde risicoanalyse voor de taken belegd bij de omgevingsdienst zal in het regionale VTH-beleid IJsselland worden opgenomen. In 2022 is actualisering van het VTH-beleid voor de thuishaken nodig.</p> <p>Uitvoeringsprogramma Het uitvoeringsprogramma 2022 is tijdig vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma 2022 is aangegeven welke activiteiten de gemeente in 2022 wil gaan uitvoeren voor de thuishaken. De gemeente Dalfsen heeft voldoende capaciteit om deze werkzaamheden uit te voeren. Er is nog onvoldoende inzicht in hoe Dalfsen de resultaten van voorgaande jaren meeneemt in het uitvoeringsprogramma. Voor zowel de thuishaken als de taken die zijn belegd bij de omgevingsdienst wordt nog onvoldoende aangegeven hoe de geplande activiteiten zijn gekoppeld en bijdragen aan het realiseren van de beleidsdoelen.</p> <p>In het UP22 van de omgevingsdienst staan diverse taken die niet worden uitgevoerd. Niet is gebleken dat hiervan conform de eisen in het Besluit Omgevingsrecht de risico's inzichtelijk zijn gemaakt en voorgelegd aan het college. Daarnaast zijn er al meerdere jaren geen vergunningen geactualiseerd. Dit is in strijd met artikel 5.10 van het Besluit omgevingsrecht en uw vastgestelde verordening kwaliteit. Ook zijn</p>	groen	<p><i>Toezichtregime: groen</i> <i>Inzicht in uitvoering en handhaving</i></p> <p>Sluitende beleids- en uitvoeringscyclus, die voldoet aan de beoordelingscriteria.</p> <p>Alle stappen van de cyclus zijn ingevuld.</p> <p><i>Intensiteit toezicht: laag</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ambtelijk gesprek bevindingen beoordeling uitvoering en handhaving: 1 à 2 keer per jaar. ○ Dossieronderzoek: indien specifieke omstandigheden daar aanleiding toe geven (steekproef).

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	<p>er voor diverse werkzaamheden (bijvoorbeeld klachten/meldingen, industrielaawaai en zonebeheer) geen uren opgenomen. Niet duidelijk is op welke wijze deze werkzaamheden worden uitgevoerd.</p> <p>Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen De inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen is uitgesteld. In het uitvoeringsprogramma 2022 geeft de gemeente Dalfsen inzicht in de gevolgen en voorbereiding van de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging bouwen.</p> <p>Verbeterpunten Voor 2022 heeft de gemeente Dalfsen de volgende verbeterpunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Actualiseer in 2022 het VTH-beleid voor de thuishaken, waarbij wordt ingegaan op de probleemanalyse, risicoanalyse, doelen en indicatoren en de strategieën. 2. Stel in 2022 een geactualiseerde risicoanalyse (Wabo-breed) vast. 3. Stel het jaarverslag 2021 tijdig vast. 4. Laat in het jaarverslag 2021 zien of de activiteiten hebben bijgedragen aan het realiseren van de voorgenomen doelen en of deze zijn gerealiseerd. 5. Geef in het uitvoeringsprogramma 2023 aan hoe de activiteiten die worden uitgevoerd, zijn gekoppeld en bijdragen aan het realiseren van de beleidsdoelen. Voor zowel thuishaken, als voor de taken die belegd zijn bij de omgevingsdienst. 6. Maak in het uitvoeringsprogramma 2023 inzichtelijk hoe de resultaten uit voorgaande jaren zijn meegenomen. 7. Maak de risico's van niet uitvoering inzichtelijk en leg deze voor aan het college.ZZ 8. Actualiseer de vergunningen binnen de wettelijk vastgestelde termijn en de termijnen zoals vastgelegd in uw verordening kwaliteit. 9. Maak inzichtelijk op welke wijze er voldoende financiële middelen zijn voor de uitvoering van taken 		
Wro	<p>Beoordeling totaal: groen De gemeente Dalfsen scoort positief op de criteria van het domein Wro. Dit maakt dat het kleurbeeld voor het afgelopen jaar groen is.</p> <p>Omgevings- en Structuurvisies: groen De gemeente Dalfsen heeft in 2010 de Structuurvisie Kernen vastgesteld en in 2012 de Structuurvisie Buitengebied. De Structuurvisie voor Dalfsen West is op 15 februari 2021 vastgesteld.</p> <p>Inmiddels heeft Dalfsen op 14 oktober 2021 de ontwerp Omgevingsvisie ter inzage gelegd. De verwachting is dat deze in februari 2022 wordt vastgesteld door de raad.</p>	groen	<p><i>Toezichtregime: groen</i></p> <p><i>Vaststelling en actualisatie structuurvisies</i></p> <ul style="list-style-type: none"> o de gemeente heeft de structuurvisies op orde (voldoet aan de hiervoor genoemde beoordelingscriteria). <p><i>Vaststelling en actualisatie bestemmingsplannen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> o de gemeente heeft de bestemmingsplannen op orde (voldoet aan de hiervoor genoemde beoordelingscriteria) of de gemeente heeft aangetoond dat de beschikbare capaciteit

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	<p>Bestemmingsplannen: groen De gemeente Dalfsen beschikt over actuele bestemmingsplannen voor haar gehele gemeentelijke grondgebied, waarin rekening is gehouden met de provinciale belangen. Alle bestemmingsplannen zijn van na 2013.</p> <p>Toezicht en handhaving: groen Het toezicht en handhaving op de naleving van ruimtelijke plannen, buiten de toezicht en handhaving in het kader van vergunningverlening, krijgt in de gemeente Dalfsen voldoende aandacht in het VTH-programma 2022.</p> <p>Het VTH-programma 2022 geeft inzicht in hoe illegale situaties en strijdigheden opgespoord worden (actief, piepsysteem e.d.), welke thema's en/of gebieden prioriteit krijgen, en welke capaciteit hierop wordt ingezet.</p> <p>Ten opzichte van vorig jaar geeft het uitvoeringsprogramma concreter inzicht in welke thema's en/of gebieden prioriteit krijgen, hoe het toezicht is vormgegeven (methodes/systematiek), en welke capaciteit hierop wordt ingezet.</p>		<p>ingezet wordt voor de voorbereiding op het omgevingsplan.</p> <p><i>Inzicht in nalevingstoezicht</i></p> <ul style="list-style-type: none"> o Voor 1 januari van elk kalenderjaar is het door de raad geziene jaarlijkse programma voor toezicht en handhaving RO aan GS gestuurd en o voor 1 april, dan wel samen met de jaarrekening, is het door de raad geziene jaarverslag toezicht en handhaving RO aan GS gestuurd en o doelen en normen zijn behaald. Er is een goede en actuele analyse van de risico's. Er is sprake van een consistent programma met voldoende operationele doelen, afwijkingen zijn begrijpelijk geformuleerd. <p><i>Intensiteit toezicht: laag</i></p> <ul style="list-style-type: none"> o Ambtelijk contact: 1 à 2 keer per jaar. o Kennisgevingsbrief van GS: situatie is conform de eisen. o Steekproef eens per 3 à 4 jaar.
<p>Informatie- en archief-beheer</p>	<p>Algemeen De beoordeling van de gemeente Dalfsen is gebaseerd op het op 23 juni 2021 ontvangen <i>Verslag ten behoeve van Horizontale verantwoording uitvoering Archiefwet 1995 over 2020</i> (versiedatum 3 mei 2021). Het verslag is door B&W op 14 april 2021 vastgesteld en aan de raad toegezonden. Hiermee voldoet de gemeente Dalfsen aan de informatie-afspraken in het kader van het IBT.</p> <p>Oordeel Het informatie- en archiefbeheer is onveranderd goed op orde. Dit leidt op basis van het toetsingskader tot de kleur groen.</p> <p>RODIN De gemeente heeft in 2020 een zelfevaluatie uitgevoerd aan de hand van RODIN (Referentiemodel Opbouw Digitaal Informatiebeheer) en de aandachtspunten daaruit opgepakt.</p> <p>HCO De archiefruimte is op orde. Als archiefbewaarplaats is het HCO aangewezen, waarmee overgebrachte archieven eveneens goed op orde zijn. In 2021 worden archiefbescheiden tot en met 2000 overgebracht. Toetreding tot de GR is nog niet aan de orde. Ook zijn er nog geen initiatieven voor een e-depot.</p> <p>Aansluiting bij ONS De gemeente Dalfsen heeft ervoor gekozen <i>Inkoop, I&A</i> (informatisering en automatisering)</p>	groen	<p><i>Toezichtregime: groen</i> <i>Zorg voor en beheer van archief op orde</i></p> <p><i>Intensiteit toezicht: laag</i> Frequentie algemeen inspectiebezoek: eens per 3 jaar.</p> <p>Jaarlijks door zorgdrager vastgestelde horizontale verslaglegging via KPI's of vergelijkbaar, ontvangen door gedeputeerde staten.</p> <p>Een groene score is uitgesloten als vastgestelde verslagen niet door gedeputeerde staten zijn ontvangen.</p>

Domein	Beoordeling en onderbouwing door GS	Beeld	Toezichtregime
	<p>en PSA (personeelsdossiers) onder te brengen bij het <i>Shared Service Centrum ONS</i> in Zwolle. Voor de archiefbescheiden is in de regeling opgenomen dat de gemeente Dalfsen zorgdrager blijft.</p> <p>Aandachtspunt voor 2022: Herziening calamiteitenplan.</p>		
Huisvesting statushouders	<p>Beoordeling: De gemeente Dalfsen heeft niet voldaan aan de wettelijke taakstelling voor de tweede helft van 2021. Het is de tweede keer op rij dat de gemeente de wettelijke taakstelling niet heeft weten te behalen. Dit maakt dat het kleurbeeld voor het afgelopen jaar oranje is.</p> <p>Als reden voor deze opgelopen achterstand geeft Dalfsen aan dat er onvoldoende beschikbare huurwoningen zijn voor statushouders binnen de gemeente. Daarnaast geeft de gemeente aan dat het dit jaar een grote opgave was door de verdubbelde taakstelling en de lage doorstroming op de woningmarkt.</p> <p>Ieder half jaar krijgen gemeenten per 1 januari en 1 juli door het Rijk een taakstelling opgelegd voor het huisvesten van statushouders.</p> <p>De beoordeling heeft plaatsgevonden op basis van de realisatiecijfers op peildatum 1 januari 2022 en aanvullende informatie verstrekt door de gemeente.</p>	oranje	<p><i>Toezichtregime: oranje</i></p> <ul style="list-style-type: none"> o Twee of meer taakstellingperiodes achtereen niet voldaan aan de wettelijke taakstelling. <p><i>Intensiteit toezicht: gemiddeld</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maandelijks monitoren voortgang. 2. Gemeente ontvangt een brief waarin acties en termijnen worden gesteld om de achterstand in te lopen. 3. Gemeente stelt in overleg met corporatie(s), regievoerder COA en de provincie een plan van aanpak huisvesting statushouders op over het inlopen van de achterstanden (naast de taakstelling). 4. Elke 3 maanden is er ambtelijk overleg tussen gemeente en provincie over de voortgang. 5. Indien na 3 maanden (halverwege de taakstellingperiode) de verwachting is dat de gemeente de achterstand niet gaat inlopen kan dit aanleiding zijn voor bestuurlijk overleg.
Erfgoed	<p>Beoordeling De gemeente Dalfsen heeft een actuele erfgoedverordening uit 2021. In 2021 zijn er 8 adviezen, twee rijksmonument 6 gemeentelijk monument afgegeven. Hiervan is niet afgeweken. De gemeentelijke erfgoedcommissie is bij het Oversticht belegd.</p> <p>Het VTH proces rondom monumenten is zorgvuldig ingericht waarbij het onderdeel monumenten bij toezicht en handhaving is geprioriteerd waarbij de duurzame instandhouding van historisch waardevolle objecten het doel is.</p> <p>Daarnaast zijn cultuurhistorische waarden vertaald in de geldende bestemmingsplannen.</p>	groen	<p><i>Toezichtregime: groen</i> Voldaan aan eisen Erfgoedwet.</p> <ul style="list-style-type: none"> o Monumentencommissies en archeologisch deskundigen adequaat om advies gevraagd. o Nieuw vast te stellen bestemmingplannen actueel volgens Erfgoedwet. <p><i>Intensiteit toezicht: laag</i></p> <ul style="list-style-type: none"> o Ambtelijk gesprek bevindingen beoordeling uitvoering en handhaving: maximaal 1 keer per jaar. o Dossieronderzoek: indien specifieke omstandigheden daar aanleiding toe geven (steekproef).

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 088 118 86 71
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

W.J.M. Pol
telefoon 038 499 94 13
wjm.pol@overijssel.nl

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Dalfsen
Postbus 35
7720 AA Dalfsen

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
12.04.2022	2022/0071468	2		

Onderwerp: Totaalbeeld Interbestuurlijk Toezicht 2022

Geacht college,

Hierbij sturen wij u het totaalbeeld interbestuurlijk toezicht (IBT) van uw gemeente, dat wij tijdens onze vergadering van 12 april 2022 hebben vastgesteld.

Context

Provinciaal toezicht is een wettelijke taak. In aansluiting op de veranderende maatschappij, willen wij deze taak samen met de Overijsselse gemeenten zoveel mogelijk vanuit partnerschap oppakken. Dit is ook uitgangspunt van de herziene Overijsselse bestuursovereenkomst IBT, welke wij samen met u hebben ondertekend tijdens de Twentse en Zwolse burgemeesterskring op respectievelijk 11 februari en 11 maart jl.

Het totaalbeeld IBT is opgebouwd uit zes domeinen: Financiën, Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), Wro (Wet ruimtelijke ordening), Informatie- & archiefbeheer, Huisvesting statushouders en Erfgoed. Basis voor de toetsing is het IBT kader zoals dat in 2021 is gehanteerd. Dit kader en de totaalbeelden zijn te vinden op onze website: [Interbestuurlijk toezicht per gemeente - Provincie Overijssel](#).

We hebben achtergrondinformatie bijgevoegd over onze werkwijze en ontwikkelingen op de domeinen.

Totaalbeeld IBT 2022 voor uw gemeente

De bevindingen op de afzonderlijke domeinen vormen input voor het voorliggende integrale totaalbeeld. De teksten zijn (ambtelijk) besproken. In het kader van de voorbereiding van het totaalbeeld IBT voor 2022 heeft ook afstemming plaatsgevonden met uw gemeentelijke IBT coördinator.

Voor uw gemeente geldt dat de totaalkleur dit jaar groen is. In 2020 en 2021 was de totaalkleur ook groen. Wanneer naar de afzonderlijke domeinen wordt gekeken, dan kleurt uw gemeente alleen op het domein Huisvesting statushouders oranje.

De kleuring heeft een signaalfunctie, en is niet bedoeld als 'goed' of 'fout'. Wanneer een domein oranje kleurt, dan betekent dat dat de provincie risico's ziet waarop in haar ogen actie nodig is en waarover de provincie, in aansluiting op het kader IBT, in gesprek wil gaan met de gemeente.

De overige domeinen kleuren groen, hetgeen betekent dat uw gemeente op deze domeinen voldoet aan de in het kader gestelde criteria. De verbeterpunten die voor de domeinen Wabo en Informatie- en archiefbeheer worden genoemd zullen aan de orde komen tijdens de reguliere ambtelijke gesprekken tussen de provinciale en gemeentelijke domeintrekkers.

Voor een nadere toelichting op de bevindingen per domein verwijzen we naar het bijgevoegde totaalbeeld.

Rol raden

Eén van de voornemens in de herziene bestuursovereenkomst is dat gemeente en provincie de verbinding tussen de horizontale verantwoording en het verticale toezicht zullen versterken door beide processen beter op elkaar te laten aansluiten. Dit sluit ook aan op één van de uitgangspunten van de landelijke Agenda Toekomst van het Toezicht. Ter uitvoering van dit voornemen hebben wij met elkaar afgesproken dat gemeenten het totaalbeeld deel uit zullen laten maken van de planning- en controlecyclus (P&C-cyclus) en dat de provincie zorg zal dragen voor een toegankelijke en actuele dataviewer op de provinciale website met informatie over de totaalbeelden per gemeente en gedurende de afgelopen jaren, welke veel achtergrondinformatie biedt. Zie hiervoor ook de eerder genoemde link naar het interbestuurlijke toezicht op onze website.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Voorzitter, A.P. Heidema

Secretaris, N. Versteeg

Achtergrondinformatie bij totaalbeelden IBT 2022

Het totaalbeeld 2022 gaat over het toezichtjaar 2021. Op basis van de uitkomsten van de toetsing zijn risico's en/of verbeterpunten benoemd, die dit jaar (2022) moeten worden opgepakt.

Kleur domeinen

Per domein kunnen de kleuren groen, oranje of rood worden toegekend. De kleuring heeft een signaalfunctie, en is niet bedoeld als 'goed' of 'fout'. Wanneer een domein oranje of rood kleurt, dan betekent dat dat de provincie risico's ziet waarop in haar ogen actie nodig is en waarover de provincie, in aansluiting op het beoordelingskader IBT, in gesprek gaat met de gemeente.

Voor het domein financiën geldt dat GS, in het kader van het provinciale financieel toezicht, de gemeenten in december 2021 geïnformeerd hebben of zij in 2022 onder repressief of preventief toezicht valt. In het geval van preventief toezicht, is de score op IBT-financiën rood. Bij repressief toezicht zijn groen en oranje mogelijk.

Kleur totaalbeeld

Ook het totaalbeeld zelf heeft een kleur (eindkleur). Uiteraard is een goede uitvoering van taken op alle domeinen van belang. Om recht te doen aan de verschillen is ervoor gekozen om bij het bepalen van de eindkleur de domeinen verschillend mee te laten wegen:

- Financiën weegt het zwaarst (gewicht 3), omdat dit doorwerkt op alle gemeentelijke beleidsterreinen.
- Wabo en Wro wegen middelzwaar (gewicht 2 per domein). Wabo, omdat dit de gezondheid en veiligheid betreft en dit domein sinds 1 oktober 2012 ook flink is uitgebreid door overdracht van de taken van de Inspectie Leefomgeving en Transport. Wro, vanwege de grote invloed op de leefomgeving en de provinciale belangen die hiermee gemoeid zijn.
- Informatie- & archiefbeheer, huisvesting statushouders en monumenten wegen het minst zwaar (gewicht 1 per domein).

De berekening is als volgt:

Domeinen:	Groen	Oranje	Rood
Financiën	0 punten	3 punten	6 punten
Wabo	0 punten	2 punten	4 punten
Wro	0 punten	2 punten	4 punten
Archief	0 punten	1 punt	2 punten
Statushouders	0 punten	1 punt	2 punten
Monumenten	0 punten	1 punt	2 punten

Laag toezichtregime < 5 punten	Gemiddeld toezichtregime, 5 - 9 punten	Hoog toezichtregime, > 10 punten
--	---	--

Relevante ontwikkelingen

Algemeen

Invloed corona-crisis op het IBT

Corona heeft het afgelopen jaar opnieuw een grote invloed op het openbaar bestuur gehad. Overheden hebben een snelle en flexibele omschakeling naar digitale taakuitvoering gemaakt. Deze nieuwe werkelijkheid hebben wij zo veel mogelijk meegenomen in de beoordeling.

Herziene bestuursovereenkomst IBT

Op 11 februari en 11 maart jl. hebben provincie en gemeenten samen de herziene bestuursovereenkomst IBT ondertekend tijdens de Twentse en Zwolse burgemeesterskring. De herziene bestuursovereenkomst was het resultaat van een evaluatietraject dat wij samen met VNG Overijssel en de Overijsselse gemeenten gedurende het afgelopen jaar hebben doorlopen. Het traject werd getrokken door de heer Arie van Eck, secretaris van de gemeente Rijssen-Holten. De afspraken die in deze herziene bestuursovereenkomst zijn vastgelegd zijn een weergave van de huidige praktijk van het Overijsselse IBT.

Inwerkingtreding nieuwe Omgevingswet

De inwerking treding van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2023. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen en dit raakt daarom de IBT-domeinen Wabo, Wro en Erfgoed. Zowel gemeenten als provincie bereiden zich voor op de invoering van de Wet en de consequenties die dit heeft voor het IBTbeoordelingskader.

Inwerkingtreding Wet Digitale Overheid (WDO):

Ook voor deze wet geldt dat de inwerkingtreding van deze wet nog niet van invloed zal zijn op het komende IBT jaar. Er zijn nog veel onduidelijkheden rond deze wet.

Relevante ontwikkelingen per IBT-domein

Financiën

- De begrotingen 2022 (en/of de meerjarenramingen 2023 – 2025) van de 25 Overijsselse gemeenten, voldoen aan de wettelijke eis van structureel en reëel evenwicht.
- Alle gemeenten hebben nog steeds last van de negatieve effecten van het sociaal domein (voornamelijk Jeugd) en de gevolgen van het corona-virus.
- De gesprekken tussen het Rijk en de gemeenten ten aanzien van de tekorten op jeugd hebben voor de korte termijn een resultaat opgeleverd. Deze extra middelen 2022 hebben een fors positief effect op de structurele begrotingspositie 2022 van de gemeenten.
- Voor de jaren 2023 en verder zijn er ten aanzien van Jeugd nog geen toezeggingen gedaan. Het besluit over deze middelen zijn doorgeschoven naar het huidige / nieuwe kabinet.
- De Overijsselse gemeenten, met uitzondering van Almelo en Zwolle, hebben niet geanticipeerd op de mogelijke voordelen als gevolg van de herijking gemeentefonds (met ingang van het jaar 2023).
- De discussies rondom de opschalingskorting en de tekorten op de WMO (die nu ontstaan) door het Rijk zijn doorgeschoven naar het nieuwe/huidige kabinet en niet zijn meegenomen in de begrotingsbeelden.

Het komende jaar zal, financieel gezien, voor veel gemeenten in het teken staan van de besluiten die het huidige / nieuwe kabinet zal nemen op de lastige dossiers (Jeugd, WMO, opschalingskorting, herijking gemeentefonds) waarmee gemeenten de afgelopen jaren zijn geconfronteerd. Net als vorig jaar wordt het wederom een financieel spannend jaar voor de gemeenten. Al constateren wij wel dat de extra middelen Jeugd 2022 de gemeenten (financiële) lucht hebben gegeven.

Wabo:

Binnen het domein Wabo spelen er diverse ontwikkelingen:

- Adviescommissie VTH o.l.v. Van Aartsen: Deze commissie heeft in maart 2021 het rapport 'om de leefomgeving' aangeboden aan de demissionaire staatssecretaris. De commissie doet tien aanbevelingen om te komen tot een toekomstvast, effectief, slagvaardig en toekomstgericht VTH-stelsel. Op 13 december 2021 is de Kamerbrief 'Versterking VTH-stelsel' verstuurd naar de Tweede Kamer. In deze brief staan acties opgenomen om opvolging te geven aan het rapport van de commissie Van Aartsen om het VTH-stelsel te versterken. Afgelopen januari zijn regiobijeenkomsten voor bestuurders georganiseerd. Tijdens de regiobijeenkomsten is gesproken over de opvolging van de kamerbrief. De inbreng wordt meegenomen in het nog in te richten interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel. Eind maart bespreekt het Bestuurlijk Omgevingsberaad het interbestuurlijk programma voor de opvolging van de aanbevelingen van de commissie Van Aartsen en de versterking van het VTH-stelsel. Dit interbestuurlijk programma wordt een samenwerking van het Rijk, VNG, IPO en OD-NL samen. In het interbestuurlijk programma zal gewerkt worden aan de concretisering en uitvoering van 9 van de 10 aanbevelingen van de commissie Van Aartsen.
- Omgevingswet: De inwerkingtreding van de Omgevingswet staat gepland voor 1 januari 2023. De huidige 26 wetten, onder meer milieu, ruimtelijke ordening, natuur, water en bouwen worden teruggebracht naar één wet. Dit betekent dat er in 2022 door de gemeenten veel werk verzet moet worden op de voorbereiding van de Omgevingswet, zoals aansluiting op het digitale stelsel (DSO) en participatie van belanghebbenden. Daarnaast zullen de huidige VTH-beleidsdocumenten inclusief strategieën aangepast moeten gaan worden aan de Omgevingswet en zal de wettelijke grondslag van uw beleidsregels en verordening(en) mogelijk moeten worden herzien
- Wet kwaliteitsborging bouwen: Daarnaast treedt naar verwachting gelijktijdig met de Omgevingswet op 1 januari 2023 de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) stapsgewijs in werking. De Wkb heeft als doel de bouwkwiteit en het bouwtoezicht te verbeteren door inschakeling van private kwaliteitsborgers. Daarnaast wordt de aansprakelijkheid van aannemers ten opzichte van particulieren en professionele opdrachtgevers uitgebreid. De wet gaat gefaseerd in. Er wordt gestart met de eenvoudigere bouwprojecten (cat.1), daarna volgen eventueel de meer complexe bouwwerken. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het toezicht op de bestaande bouw en omgevingsveiligheid en blijft het bevoegd gezag.

Wro:

- Evenals vorig jaar wordt ook dit jaar naar de drie onderdelen gekeken die rechtsreeks uit de wet voortvloeien: actualiteit van structuurvisies en/of omgevingsvisies, bestemmingsplannen en het toezichts- en handhavingkader.
- Het nalevingstoezicht wordt sinds vorig jaar strenger beoordeeld. Voor de provincie is inzicht in het nalevingstoezicht van belang omdat dit de beleidscyclus sluitend maakt. De nadruk blijft liggen op de voorkantsamenwerking.
- Per 1 januari 2023 treedt de Omgevingswet in werking. Gemeenten moeten uiterlijk 1 januari 2025 een omgevingsvisie hebben conform de eisen uit de Omgevingswet Gemeenten zijn druk bezig met de implementatie van de Omgevingswet.

Archief:

De belangrijkste ontwikkelingen op het domein Informatie- en archiefbeheer:

- Langzaam maar gestaag neemt het aantal gemeenten met een aangewezen (gediplomeerde) archivaris toe. Geredeneerd vanuit de nieuwe Archiefwet – waarin lagere overheden verplicht worden een archivaris als horizontaal toezichthouder aan te wijzen – is dat een goede ontwikkeling. Neveneffect van deze ontwikkeling is dat de situatie ten aanzien van het informatie- en archiefbeheer daardoor ook kritischer wordt beoordeeld. Met als gevolg dat er sneller sprake is van het signaleren van meerdere aandachtspunten op dit domein, wat weer leidt tot een oranje beoordeling in het kader van interbestuurlijk toezicht. Hierdoor ontstaat de paradoxale situatie dat in deze gevallen oranje aangeeft dat er sprake is van dieper inzicht in verbeterpunten, in plaats van dat de situatie is verslechterd ten opzichte van een eerdere groene beoordeling. Door met elkaar de dialoog te blijven voeren over de onderliggende argumenten voor de toegekende kleur, leidt samen optrekken tot verhoging van de kwaliteit van het openbaar bestuur.
- Als (uitgestelde) datum voor de inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet wordt uitgegaan van 1 januari 2024. De wet ligt voor in de Tweede Kamer, maar leidt nog tot discussie over gemaakte keuzes door de minister. Daarbij is gekozen voor het behandelen van een totaalpakket, inclusief een uitgewerkte Archiefregeling en Archiefbesluit. Deze maakten nog geen onderdeel uit van de aangeboden wetstekst en worden in 2022 in detail uitgewerkt.
- De Wet Open Overheid (Woo) treedt per 1 mei 2022 in werking en verlangt van overheden dat de informatiehuishouding op orde is om voor een flink aantal categorieën van informatie deze actief binnen 14 dagen na vaststelling te kunnen publiceren. Met de Woo wordt de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob) ingetrokken.

Huisvesting statushouders:

- Ten aanzien van het voorgaande jaar (2020) is de taakstelling in 2021 verdubbeld voor het huisvesten van statushouders. De druk van deze hoge taakstelling werd ook gevoeld door gemeenten, er kleuren op dit domein uiteindelijk 6 gemeenten oranje omdat ze twee keer op rij niet hebben voldaan aan de halfjaarlijkse wettelijke taakstelling in 2021.
- Gemeenten geven aan te opereren op een 'krappe' woningmarkt met een lage beschikbaarheid van huurwoningen die geschikt zijn voor doelgroepen waaronder statushouders. Er wordt benoemd dat er krapte is in 'brede' zin in het aanbod van huurwoningen, ook ten aanzien van huurwoningen voor jongeren, gezinnen, spoedzoekers en andere doelgroepen.
- Een aantal gemeenten geeft aan een knelpunt te voelen met betrekking tot het huisvesten van grote gezinnen. Er wordt beargumenteerd dat het moeizaam is om voor grote gezinnen (van 8 of meer personen) geschikte en passende woonruimte te vinden.
- De taakstelling voor huisvesting is hoog en de druk op de opvang is groot, gemeenten hebben daarom extra inzet getoond om de taakstelling te halen en te kijken naar creatieve oplossingen op het gebied van flexwonen. Een aantal gemeenten heeft zelfs een extra groep statushouders gehuisvest bovenop de wettelijke taakstelling.

Erfgoed:

- Belangrijk aandachtspunt zijn de ontwikkelingen richting de Omgevingswet: we proberen te achterhalen in hoeverre gemeenten erfgoed goed hebben betrokken bij hun voorbereiding hierop. Andersom gaan we zelf ook na hoe we binnen IBT kunnen meebewegen op deze ontwikkeling.
- Ook is er vanuit de provincies gezamenlijk aandacht voor het IBT domein erfgoed. Zo wordt er gekeken of er een meer eenduidige aanpak gevonden kan worden en hierbij een gedeelde (minimale) vorm van toezichtskader. De provincies staan hier op dit moment nog verschillend in, de vraag is dus of deze gezamenlijkheid gevonden kan worden.